

Práce se třídou v tématu aktuálních útoků v Izraeli a vypuknutí války v regionu

Pomozme studentům zpracovat násilí, teror a ztráty na životech v důsledku útoků v Izraeli a izraelského vyhlášení války Hamásu.

Následující text vznikl v organizaci Facing History and Ourselves v reakci na aktuální situaci. Jako čeští partneři Facing History jsme se rozhodli materiál přeložit a nabídnout vám jako inspiraci. Budeme rádi za [vaše připomínky a komentáře](#).

Jedná se o pracovní překlad anglického originálu a jsme si vědomi, že není dokonalý. Originál textu najdete [zde](#).

Přehled

Co najdete v této minilekci?

V časných ranních hodinách v neděli 7. října 2023 vypálil Hamás rakety z pásma Gaza na Izrael a bojovníci Hamásu zahájili organizovaný teroristický útok na civilní obyvatelstvo a izraelskou armádu. Ve stejný den vyhlásila izraelská vláda Hamásu válku.

Ztráty na životech jsou ohromující. V době, kdy zveřejňujeme tuto minilekci, je více než 1400 Izraelců mrtvých, 200 držených jako rukojmí a více než 5000 Palestinců zemřelo v důsledku protiúderů ze strany izraelské armády (aktualizováno 23.10.2023, zdroje CNN, The Guardian, The New York Times¹).

Cílem této minilekce je pomoci vám vést žáky k tomu, aby se vyrovnali s informacemi o ztrátách na životech. Strategie vám také ukáže, jak zodpovědně sledovat nejnovější zprávy a zároveň pracovat jak s vlastními emocemi, tak s emocemi ostatních. V souvislosti s aktuální situací je po celém světě dokumentován nárůst antisemitismu. Během těchto událostí se také zvyšuje počet hlášených případů islamofobie. Tato minilekce nabízí návrhy, jak mohou učitelé rozpoznat nesnášenlivost ve svých školách nebo komunitách. Doporučujeme použít výběr aktivit, které nejlépe vyhovují potřebám vašich žáků.

Co obsahuje?

Mini-lekce je navržena tak, aby se dala přizpůsobit potřebám vaší třídy nebo komunity. Aktivitu můžete použít postupně všechny nebo si vybrat ty, které jsou pro vaši třídu nejvhodnější.

¹ The Guardian: 23.10.2023: <https://www.theguardian.com/world/live/2023/oct/23/israel-amas-war-live-updates-airstrikes-gaza-aid-rafah-border-crossing-egypt-white-house-joe-biden-latest-news>; CNN: 23.10.2023: <https://edition.cnn.com/europe/live-news/israel-amas-war-gaza-news-10-23-23/index.html>; The New York Times, 19.10.2023: <https://www.nytimes.com/article/israel-hostages-amas-explained.html>

Obsahuje:

- 5 aktivit
- doporučené články k prozkoumání tohoto tématu.

Příprava na výuku

Poznámka pro učitele

Předtím, než začnete s touto mini-lekcí pracovat, prostudujte si prosím následující informace, které vám pomohou v procesu přípravy.

Poznámka k výuce 1

Začněte u sebe

Sebereflexe je důležitou přípravou na vedení rozhovorů o znepokojivých aktuálních událostech. Jako pedagogové nebo komunitní pracovníci si musíme udělat čas na zpracování vlastních pocitů a uvědomit si, jakým způsobem naše vlastní identita a zkušenosti utvářejí postoje, které zastáváme. Přečtěte si oddíl "Začněte u sebe" na straně 2 v naší publikaci Podpora občanské diskuse ([Fostering Civil Discourse](#)). Poté se zamyslete nad následujícími otázkami:

- Jaké emoce ve vás vyvolávají zprávy o útocích v Izraeli a vypuknutí války? Jaké otázky si kladete?
- Jaké vlastní perspektivy vnesete do úvah o útocích se svými studenty?
- Jaké emoce mohou do diskuse vnést vaši studenti? Jak jim můžete pomoci se v těchto situacích orientovat?
- Jak se budete v souvislosti s vývojem situace dále učit spolu se svými studenty?

Poznámka k výuce 2

Informace o antisemitismu a islamofobii

Když se připravujete na výuku tohoto tématu, je důležité zjistit, jak se antisemitismus, islamofobie a protiarabské postoje mohou projevit ve vaší škole a komunitě v reakci na násilí v Izraeli a Palestině.

Například americký zpravodajský web Axios zdokumentoval následující případy antisemitismu a islamofobie po konfliktu v Gaze v roce 2021:

V Los Angeles [v květnu 2021] obtěžovali a fyzicky napadali lidé v koloně aut s palestinskými vlajkami hosty sedící před [košer] restaurací. Jeden ze svědků řekl deníku Los Angeles Times: "Skandovali 'Smrt Židům' a 'Osvobod'te Palestinu'."

Vyšetřovatelé našli protipalestinské graffiti, na kterém údajně stálo "Smrt Palestině", nastříkané sprejem na vstupních dveřích islámského centra v newyorském Brooklynu [v květnu 2021].

Antisemitské a islamofobní násilí může být důsledkem toho, že lidé spojují činy jednotlivců nebo určité skupiny s každým, kdo je vnímán jako jejich příslušník. Někteří lidé protestující proti konfliktu v Izraeli a Palestině tak činí za použití islamofobních a/nebo antisemitských výrazů. Částečně je to proto, že islamofobové a antisemité této situace využívají zejména k prohlubování protimuslimských a protizidovských nálad. Míra, do jaké jsou tyto stereotypní výrazy hluboce zakořeněny v naší společnosti, může vést k tomu, že lidé, kteří nemají antisemitské nebo islamofobní předsudky, tyto výrazy používají nevědomky. Měli byste si být vědomi toho, že se studenti mohou setkat se zvýšeným antisemitismem/antijudaismem, islamofobií a protiarabskými náladami na internetu, ve svých komunitách nebo ve vaší škole.

Vyhýbání se antisemitským a islamofobním výrazům při diskusi o izraelsko-palestinském konfliktu

Zde je několik bodů, které je třeba mít na paměti, abyste se vyhnuli antisemitským a islamofobním výrazům při diskusi o konfliktu v Izraeli a Palestině, které jsou převzaty s lehkými úpravami z článku britské organizace Solutions Not Sides:

- ujasněte si, co máte na mysli, když používáte tato spojení:
 - Palestinci a Izraelci jsou národní identity.
 - Sionismus je víra v právo židovského národa na sebeurčení. Výraz "sionista" nebo "Zio" by neměl být používán jako nadávka.
 - Arabové jsou skupina lidí, jejichž mateřským jazykem je arabština, a v arabském světě existuje velká rozmanitost.
- Nedávejte Židům odpovědnost za rozhodnutí izraelských vůdců nebo muslimům za rozhodnutí palestinských vůdců.
- Nepožadujte, aby Židé nebo muslimové zaujali určitý politický postoj k historii, aktivitám nebo politice související s izraelsko-palestinským konfliktem.
- Nepředpokládejte, že všichni Palestinci nebo Izraelci podporují kroky svých vlád.
- Antisionismus není vždy antisemitský, ale může jím být, například pokud kritika Izraele přesahuje rámec kritiky jeho vládní politiky a v souvislosti s jejími kroky se používají antisemitské výrazy.

Další zdroje:

Pro další informace o tom, jak se šíří antisemitismus zejména v online prostředí, můžete využít soubor materiálů Jak čelit online antisemitismu ([Confronting Online Antisemitism](#)).

Lekce Diskuse o současné islamofobii ve třídě ([Discussing Contemporary Islamophobia in the Classroom](#)) je napsaná ve Velké Británii, ale obsahuje informace a aktivity, které se dají využít kdekoli jinde.

Aktivity

Na začátku

Po traumatické události může být prospěšné zaměřit se nejprve na zpracování vlastních emocí a řešit "srdce" před "hlavou". Dejte žákům prostor, aby se zamysleli nad svými emocionálními reakcemi na tuto událost.

Pokud je to možné, koordinujte se s vedením školy, abyste nejlépe vybrali vhodné vyučovací hodiny pro reflexi se studenty. V hodinách, ve kterých nebudete hlouběji události reflektovat, věnujte na začátku určitý čas (podle vašich možností) konstatování závažnosti aktuální situace, vyjádřete pochopení pro možné rozladění a vyzvěte studenty, aby se k události vyjádřili, pokud chtějí, a informujte je o možnosti individuálního rozhovoru s učitelem nebo školním psychologem po skončení hodiny.

Pokud se rozhodnete zabývat se zprávami o útocích a vypuknutí války se svou třídou, zde jsou nápady, které mohou být užitečné pro vedení úvah studentů:

Aktivita 1

Smlouva s vaší třídou

Vytvořte ve třídě prostor, ve kterém se studenti budou cítit bezpečně, aby mohli zpracovat své reakce, a ve kterém budou plně respektovány jejich názory, postoje apod. Začněte krátkou aktivitou Uzavření smlouvy, pokud jste smlouvu ještě nevytvořili, nebo si vyhradte několik minut k jejímu zopakování. Až potom pracujte s informacemi o událostech a o jejich emocionálním dopadu.

Aktivita 2

Určete kontext

Začněte tím, že se se studenty podělíte o shrnutí útoků v Izraeli a vyhlášení války z důvěryhodného zpravodajského zdroje v souvislostech a pokusíte se vyvrátit fámy nebo dezinformace. Můžete použít informace z kapitoly "O této minilekci" výše a také ze zpravodajských zdrojů, které poskytují aktuálnější informace.

Aktivita 3

Poskytněte žákům prostor pro reflexi

Počáteční aktivity ve třídě by měly žákům nejprve poskytnout prostor pro reflexi a zpracování emocí. Vzdělávací strategie „[Hlava, srdce a svědomí](#)“ může studentům poskytnout užitečný výchozí bod. Podělte se s nimi o následující otázky a požádejte je, aby si vybrali jednu nebo více otázek a odpověděli na ně ve svých denících:

Hlava: Jaké informace víme o útocích v Izraeli a o vyhlášení války? Co zůstává nejisté? Jaké další informace byste uvítali, abyste událostem lépe porozuměli?

Srdce: Jaké emoce ve vás tyto události vyvolávají? Jsou nějaké konkrétní momenty, obrazy nebo příběhy, které se vám vyjevují? Pokud ano, proč?

Svědění: Koho se krize dotýká? Jak se lidé rozhodují reagovat na to, co se dosud v této krizi událo, a proč?

Další pedagogické strategie, které mohou být užitečné:

Barva, symbol, obrázek

Můžete studenty požádat, aby si vybrali barvu, symbol a obrázek, které odpovídají jejich reakci na zprávy o této události, a zahrnuli je do deníku.

Deník

Naše strategie práce s psaním deníků obsahuje další nápady na podněty k zamyšlení studentů a způsoby, jak můžete deníky využít k tomu, abyste studentům pomohli zpracovat událost.

Graffiti tabule

Tato výuková strategie přivádí studenty k tiché skupinové konverzaci a může být užitečné ji zařadit, pokud chcete dát studentům možnost sdílet své odpovědi navzájem promyšleným a spolupracujícím způsobem.

Doporučujeme, abyste studentům umožnili, aby se společného sdílení nezúčastnili (musí být dobrovolné) a abyste se vyhnuli výukovým strategiím založeným na debatě. Pokud se některý ze studentů jeví jako obzvláště rozrušený, pracujte s ním individuálně nebo ve spolupráci se školním psychologem.

Aktivita 4

Sdílejte strategie pro sledování zpráv

Poté, co dáte studentům čas na rozmyšlenou a zpracování jejich prvních reakcí na událost, můžete se rozhodnout, že se seznámíte se strategiemi, jak se zodpovědně zapojit do zpravodajství o události. Většina lidí - zejména mladých - přistupuje ke zprávám prostřednictvím sociálních médií. Studenti mohou být prostřednictvím svých účtů na sociálních sítích vystaveni zprávám, včetně grafických obrázků nebo videí, dezinformací a polarizujících nebo urážlivých komentářů, vedle přesného a užitečného zpravodajství.

Začněte tím, že studentům položíte všechny nebo vybrané z následujících otázek:

- Jak se dozvídáte o tom, co se děje ve vaší komunitě, ve vaší zemi a ve světě?
- Jak získáváte zprávy? (Získáváte je od vrstevníků, rodičů, učitelů, z novin nebo ze sociálních sítí?).
- Používáte nějaké strategie, abyste se ujistili, že zprávy, které sledujete, jsou spolehlivé?
- Jak můžeš zůstat informovaný o událostech a zároveň pro sebe i ostatní zajistit, že se nebudou situací neúměrně stresovat?

- Jaké otázky byste měli zvážit před sdílením zpráv na sociálních sítích nebo s přáteli?

Pak si společně se studenty přečtěte následující úryvek z článku uveřejněného na serveru Self.com *Tipy pro stresující zpravodajský cyklus: 13 způsobů, jak chránit své duševní zdraví*².

„Být člověkem s připojením k internetu v 21. století znamená být vystaven jedné stresující zprávě za druhou, jsme neustále zaplavováni titulky, obrázky a příběhy o všech (často znepokojivých) událostech, které se odehrávají po celém světě. Je pravda, že být informován o dění kolem nás a být s ním ve spojení nám může pomoci lépe porozumět světu, ve kterém žijeme, a podílet se na něm. Není však žádným tajemstvím, že být příliš napojen na zprávy může být také náročné pro naše zdraví. A to zejména v době, kdy média intenzivně informují o věcech, jako jsou války a konflikty, ekologické katastrofy, volby, masové násilí, ohrožení veřejného zdraví a sociální katastrofy.“

Zeptejte se studentů:

- Jak často sledujete zprávy? Máte v telefonu nastavena upozornění na zprávy?
- Jaké jsou potenciální výhody pravidelného sledování zpráv?
- Narazili jste někdy na zpravodajské zdroje nebo příspěvky na sociálních sítích, které jsou velmi intenzivní nebo zneklidňující? Jsou podle vás některé typy zpravodajství, kterým by se lidé měli vyhýbat?
- Jak můžeme najít správnou rovnováhu mezi informovaností a zahlcením zprávami?

Tipy na zdravý přístup ke čtení zpráv

Na závěr se s žáky podělte o následující tipy pro zdravý přístup k přijímání zpráv:

1. Vědět, kdy se odpojit: Čtení nebo neustálé sledování zpráv nebo neustálé zapínání oznámení může zvýšit pocit stresu, pokud vás zprávy negativně ovlivňují. Všimněte si svých fyzických a emocionálních reakcí při sledování zpráv a udělejte si přestávku, pokud si všimnete, že se cítíte úzkostně, rozrušeně nebo že jste ve stresu. Zvažte, jestli si neurčíte čas, kdy se na zprávy dívat a číst, a čas, kdy se jim budete vyhýbat a vypnete si na ně upozornění.

2. Přečtěte si více než jen titulek: Když čtete zprávy, zvažte čtení nebo sledování celých příspěvků ze spolehlivých zdrojů. To vám může pomoci udržet si přehled o daných tématech. Zpravodajské kanály také věnují více prostoru krizovým situacím než optimistickým příběhům. Pouhým procházením titulků nebo sledováním začátků mnoha zpravodajských klipů se můžete seznámit s mnoha znepokojivými zprávami, aniž by vám to pomohlo získat hlubší informace o daných problémech.

3. Promluvte si o tom offline: V online komentářích lidé častěji vyjadřují zraňující nebo zjednodušující názory než v osobním kontaktu a při online konverzaci je také snazší nesprávně pochopit význam sdíleného komentáře. Osobní rozhovor o obtížných zprávách s přáteli a dalšími

² <https://www.self.com/story/stressful-news-cycle-mental-health-tips>.

lidmi, kterým důvěřujete, vám může pomoci utřídit si reakce na tyto zprávy a rozhodnout se, jak chcete případně reagovat.

4. Vyvarujte se přeposílání nebo sdílení grafického obsahu:

Pokud narazíte na obrázky, videa nebo texty zobrazující násilí, nesdílejte je s ostatními, zejména s lidmi, kteří s oběťmi násilí sdílejí nějaký aspekt své identity. Sdílení takového obsahu sice může být solidární, ale pro ty, kteří ho uvidí, může být také znepokojující a škodlivé.

5. Zkuste něco udělat:

Tváří v tvář nepříjemným zprávám se často cítíme bezmocní a nevíme, co máme dělat. Naše činy však nemusejí a ani nemohou vyřešit celý problém. Pokud se rozhodnete jednat, zkuste to prostřednictvím malých kroků, jako je pomoc příteli nebo sousedovi nebo dobrovolnická činnost v místní organizaci.

Požádejte žáky, aby na základě získaných poznatků vymysleli plán, jak budou sledovat zprávy o této události.

Aktivita 5

Zvažte způsoby, jak podpořit sebe i ostatní

Zprávy o masovém násilí a válce mohou vyvolat pocity strachu nebo nejistoty a ti, kteří mají ke konfliktu osobní vztah, se mohou cítit obzvláště zranitelní. Požádejte studenty, aby ve svých denících odpověděli na jeden nebo více z následujících podnětů:

- Co můžeme dělat, pokud se v důsledku útoku cítíme zranitelní?
- Jak můžeme stát při ostatních, kteří se cítí zranitelní, a podpořit je?
- Jaké smysluplné kroky můžeme podniknout, i když třeba jen ve vlastním domě, sousedství nebo ve škole?

Pokud si vaši studenti přejí pokračovat v úvahách o tom, jak mohou tváří v tvář těmto novinkám podpořit sebe i druhé, zvažte možnost využití naší výukové strategie [Toolbox for Care](#).

Další materiály a informace:

www.facingholocaust.org